

Molí de cal Torra de la Masia / Molí Torre de la Masia

Copons

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carretera BV-1005, km. 1,8, 08289
Emplaçament
Alçada: Al nord-oest del nucli urbà, a la riba de ponent de la Riera Gran
468m

Coordenades:

Latitud: 41.64709
Longitud: 1.51071
UTM Est (X): 375980
UTM Nord (Y): 4611665

Classificació

Número de fitxa 08071-57
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: L'edifici es troba en estat ruïnós i cobert de l'abundant vegetació que cobreix la zona
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 26425
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08070A00300035
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Descripció

Edifici aïllat de planta rectangular, situat a l'extrem de tramuntana d'un camp de conreu al que s'accedeix per un baixador a la dreta de la carretera, un cop passat el camí d'accés a la masia de cal Torra. En origen estava distribuït en planta baixa i pis, tot i que actualment està força enrunat i ha perdut la coberta, el pis superior i bona part de la cantonada nord-oest de la construcció. La façana principal està orientada a llevant, a la riera. Es conserven les restes del portal d'accés, que tenia els brancals bastits amb pedra escairada. En canvi ha perdut la llinda, tot i que sabem que era una biga de fusta. Al interior, a la planta baixa, hi ha la sala de les moles que es troba coberta per una volta apuntada bastida amb pedra desbastada, lligada amb morter de calç i sorra i disposada en filades. Es conserven les restes de la mola volandera i del forat en el que es situa l'alçador, actualment desaparegut. El carcabà, que creua en diagonal la construcció, està obturat i no s'hi pot accedir. La construcció està bastida en pedra sense desbastar de mida mitjana, lligada amb morter de calç i sorra, i disposada en filades més o menys regulars.

Observacions:

La bassa ha estat reconvertida en un camp de conreu. Recollia l'aigua d'un sèquia que sorgia de la resclosa situada sota del molí del Vilella i, a través del cup, la portava cap al carcabà. A escassos metres de distància de l'edifici, a peu de carretera, hi ha les restes d'una petita bassa de planta rectangular.

Història

Amb anterioritat al segle XIX, no hi ha cap referència documental clara ni del molí, que era fariner, ni de la masia que en tenia la propietat, cal Torra de la Masia. Tot i això, a finals del segle XVII, hi ha constància indirecta d'una disputa entre els propietaris d'aquest mas i del mas Gelabert, relacionada amb la utilització de la resclosa del molí del Gelabert, que estava situada davant del molí de cal Torra. A principis del segle XIX, la finca era propietat de la família Torras. Entre els anys 1837 i 1888, la disputa per la utilització de la resclosa documentada a finals del segle XVII va continuar. Sembla ser que el nivell de la resclosa del molí del mas Gelabert provocava el mal funcionament del molí de cal Torra, tot i que els propietaris del Gelabert al·legaven el contrari. La disputa es resolgué l'any 1888 gràcies a una resolució judicial, tot i que l'enemistat entre les dues famílies es mantingué. La resclosa del molí del Gelabert fou rebaixada. És força probable que el molí de cal Torra deixés de funcionar durant la primera meitat del segle XX, de la mateixa manera que la resta de molins establerts a la zona de la riera de la Fontdolla (actual riera Gran). L'any 1984 la finca canvià de mans, passant dels descendents de la família Torras a la família Marimon-Gabarró que encara en té manté la propietat. En l'escriptura es mencionava que el molí fariner ja no existia.

Bibliografia

AMIGÓ, Jordi; MICALÓ, Anna; VILA, Josep M. (1998). "Els Molins del terme de Copons". A Arqueologia medieval a l'Anoia (ACRAM). Barcelona: Diputació de Barcelona, p. 23-27. IPA (1991). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Copons. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (1997). Els Molins de Copons. Molí Torre de la Masia. Molí núm. 5. Barcelona: Diputació de Barcelona [inèdit]. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I

CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2000). "Els molins de Copons (Anoia)". A AMIGÓ, Jordi; CAIXAL, Àlvar; CASTELLANO, Anna [et al.]. *Estudis històrics sobre patrimoni arquitectònic*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Quaderns científics i tècnics de Restauració monumental, núm. 11, p. 30-32. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2001). "Els Molins de Copons". *Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons*, núm. 11, p. 2-3. MICALÓ I AUMEDES, Anna; VILA I CARABASA, Josep M.; AMIGÓ I BARBETA, Jordi (2003). "Molí Torre de la Masia". *Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons*, núm. 16, p. 6. PALAU RAFECAS, Salvador (1991). "Els molins fariners de la conca de l'Anoia". *Miscel·lània Penedesenca*, núm. 15, p. 605. RIBA I GABARRÓ, Josep (1991). "Copons". A Josep M. TORRAS I RIBÉ (coord.). *Història de l'Anoia*. Manresa: Edicions Selectes, v. 1, p. 359. SOTERAS CORBELLA, Montse (2009). "Masies i veïnats de Copons (II)". *Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons*, núm. 27, p. 6-7.

